

Páter Gabriel

Prorok je vyslancom Boha

Človek neraz stojí pred dôležitým rozhodnutím. Na správnom rozhodnutí stojí celý jeho život. Preto hľadá radu. A hľadá ju u toho, kto je - podľa neho - „znalcom“ pravdy. U starých východných národov, boli takými znalcami pravdy rôzni zaklínači a mágovia. Im bola prisudzovaná schopnosť sprostredkovať ľuďom božskú pravdu. Podobnú úlohu niekedy plnili v dejinách vyvoleného národa tiež proroci (1Kráľ 22,1-29).

Dnes chceme hovoriť o prorockom úrade, ktorý je prítomný v celých dejinách spásy. A chceme tiež zdôrazniť myšlienku, že naplnením prorockého úradu je Kristus a že jeho Boh ustanovil za proroka pre všetky národy.

Odpovedzme si najskôr na otázku: KTO JE PROROK? Prorok je samozrejme človek - ako každý iný. Božské je jeho poslanie. O prorokovi môžeme povedať, že je skutočný Boží vyslanec. Sám Boh si vybral človeka povolaného do prorockého úradu. O takomto povolaní sme počuli aj dnes v prvom čítaní...Teda je to Boh, kto „inštaluje“ proroka do jeho úradu. Človek - napr. „kráľ“ - nemôže preto rozhodovať o tom, kto môže a kto nemôže byť prorokom. Prorok je totiž darom Boha pre vyvolený ľud a Boh je jeho jediným Pánom.

Teraz si odpovedzme na druhú otázku: ČO JE POSLANÍM PROROKA? Keď ľudia počujú slovo „prorok“, ihneď ich napadne, že ide o niekoho, kto vie predpovedať budúcnosť. Je teda poslaním proroka, aby predpovedal budúcnosť? Alebo jeho poslanie spočíva aj v jeho pohľade do minulosti a v jeho záujme o prítomnosť? Prorok vo svojom „vidiacom“ pohľade hľadá na všetky tri časové rozmery:

a) minulosť nie je pre proroka ničím odtrhnutým od celku. V histórii svojho národa nachádza potvrdenie pre svoje „prorokovanie“ dotýkajúce sa prítomnosti či budúcnosti. Proroci neraz hrozia svojmu ľudu „trestom“, ktorý ich istotne postihne, ak sa budú správať podobne neverne, ako sa správali neverne voči Bohu ich pokrvní predchodcovia. Po proroci na základe poznania minulosti neohlasujú iba trest, ale ohlasujú aj budúcu „spásu“, pretože v dejinách vyvoleného národa neustále objavujú, že po treste predsa len Boh necháva zvíťaziť svoje milosrdenstvo.

b) prítomnosť je pre proroka časovým priestorom, do ktorého ho Boh poslať s nezastupiteľným poslaním. V tom priestore a v tom čase, kde žije, ohlasuje ľuďom svojej doby vôľu Božiu. O prorokovi môžeme povedať, že je „znalcom“ pravdy (aj keď nie v tom zmysle, že by všetko vedel, všetko chápal, že by sa prípadne nemohol dopustiť aj nejakého drobného omylu). Je to možné preto, lebo od samého začiatku je pod vplyvom Ducha Božieho, ktorý zaručuje pravdivosť jeho prorockých výrokov.

c) budúcnosť predpovedajú proroci tiež (ako to bolo už aj vyššie spomenuté - ohľadne trestov a spásy). No to, čo je najdôležitejšie na ich prorokovaní vzhľadom

do budúcnosti je predpovedanie nových skutočností: nová zmluva, nové nebo a zem, nové srdce, nové večné kráľovstvo, ktorého „Pomazaný“ (Mesiáš-Kristus) bude obnoviteľom všetkých vecí. Skrátka, poslanie prorokov má jeden jediný cieľ: predpovedať Božiu vôľu ohľadom spásy celého ľudského pokolenia, ktorá sa naplní v osobe Ježiša Krista (porov. Hebr. 1,1).

Ako sme videli, proroci učia ľudí prítomnej doby žiť podľa Božej vôle. Ale tiež sme videli, že prorocké povolanie je zamerané na budúcnosť, a svoj zmysel nachádza práve v osobe Ježiša Krista. Lebo Kristus je naplnením všetkých prorociet. On to aj o sebe hovorí: „Dnes sa splnili slová Písma“, ktoré ma predpovedali ako budúceho Spasiteľa sveta (porov. Lk 4,21).

To, čo sme hovorili o prorokoch, platí v plnej miere tiež o Kristovi, ktorého Písmo nazýva „prorokom“. Boh ustanovil Krista za proroka pre všetky národy! Lebo Kristus všetkým národom zjavuje Božiu vôľu takú, aká je. Predsa nikto nemôže lepšie poznať Boha Otca, ako jeho jednorodný Syn! Ježiš Kristus si je toho plne vedomí, a suverénne vyhlasuje o sebe, že je zdrojom pravdy a života! Všetci proroci pred ním začínali svoju prorockú reč slovami: „Toto hovorí Pán!“ (a pokračovali ohlasovaním prorockta). Ježiš Kristus začína svoju reč úplne inak, vedomí si svojej božskej autority hovorí: „Veru, veru, v pravde vám JA hovorím...:(to a to je pravda, to a to je lož)“.

No tajomstvo Krista a jeho prorockého úradu pokračuje v jeho Cirkvi. Boh vyslal Cirkev do sveta, aby svet „vzdelávala, napomínala a tešila ho v jeho úzkostiach“ (porov. 1 Kor 14,3). Boh poslať Cirkev ako proroka do sveta, aby sa človek pri svojom rozhodovaní „ako čím najsprávnejšie žiť“ mohol od nej poučiť pravde o sebe, o svete, o svojom poslaní, o konečnom ciele všetkého bytia.

Slovo, ktoré vyslovili proroci, to nebolo nič nezaväzné. Oni nehovorili len nejaký svoj názor. Skutočnosť - hlavne budúcnosť - vždy svedčila o pravdivosti ich výrokov. Podobne ani slovo Kristovo (ktoré vyslovuje skrze svoju Cirkev) nie je čosi, čo by sa týkalo snád iba kresťanov. Kristus bol poslaný, aby spasil človeka. Preto pravda, ktorú hlása, sa dotýka každého človeka, a rešpektovanie tejto pravdy je v jeho osobnom záujme. Pán Ježiš potvrdzuje autoritu Cirkvi a jej kompetenciu ohľadom právd týkajúcich sa podstaty človeka, týmito slovami: „Kto vás počúva (apoštolov), mňa počúva. A kto vás prijíma, mňa prijíma.“ A tiež hovorí tým, ktorí prijímu jeho apoštolov tieto slova: „Kto prijíma mojich apoštolov ako prorokov, dostane odmenu prorokov.“

Žijeme v dobe, kedy mnohí vyhľadávajú „znalcov“ pravdy, ktorí ale znalcami pravdy nie sú! Aspoň nie znalcami pravdy, ktorá hovorí o tom, kto je človek a čo má robiť, aby dosiahol spásu a ľudskú dokonalosť. Tu sa treba obrátiť na Krista, pravého Božieho proroka, ktorý nám zjavil pravdu o Otcovi i o človekovi. Amen.

Jeremiáš pochádzal z kňazského rodu. Bol synom kňaza Helkiáša z kňazského mesta Anatótu. K prorockému úradu bol Bohom povolaný v 13. roku panovania judského kráľa Joziáša (638-608), teda v roku 626 pred Kr. Jeho prorocká služba bola určená hlavne pre judské kráľovstvo v období posledných 40 rokov jeho histórie (626-586 pred Kr.)

*Na Boha volal som vo veľkom trápení a vypočul ma Boh.
Ach, Hospodine, oslobod' ma, od lživých úst a zlého jazyka!
Veď čo ti dá a čo ti pridá ten jazyk podvodný?*

Končisté šípy hrdinove, žeravé uhle z kručiny!

*Beda mi, že som hosťom v Mešechu, pri stanoch kedarských že bývam!
Pridlho žijem medzi takými, čo nenávidia mier.
Keď o pokoji hovorím, na boj ma volajú.*

Opustil Nazaret a prišiel bývať do Kafarnaumu

(Mt 4.12-17.23.25)

Keď sa Ježiš dopočul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. Opustil Nazaret a prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum... aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš... Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo!“ .. Ježiš chodil po celej Galilei, učil.. hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval.

U Ježiša znamenalo spĺňanie posolania radikálne kroky. Aj Boží Syn zažil odchod z ľudského domova. Nielen „odišiel“, ale „opustil“, zriekol sa všetkého, čo prirástlo k jeho ľudskému srdcu. Poslanie je však na druhej strane aj novosť, plné vloženie sa do nových úloh bez starých väzieb. Kde nie je zrieknutie, opúšťanie a zanechávanie, tam nie je ani sviežosť nového. Ozaj do dôsledkov brané „tajomstvo vtelenia“ znamená vloženie do rytmov ľudského prežívania a vzťahov osudy Božieho kráľovstva. V súčasnosti žijeme v zvláštnej únave a útlme. Prejedení blahobytom - veď aj to, čo považujeme za skromnosť, je neslýchaný blahobyt - prejedení možno aj apoštolskými aktivitami. Zaiste, je to aj skúška vernosti v šedi každodennosti. No je možné, že to signalizuje aj postupné vytrácanie sa radikalizmu, spútanosť vecami a vzťahmi, ktoré zväzujú pred novými výzvami a perspektívami. „Už prišlo Nebeské kráľovstvo“... a tak už niet na čo vyčkávať...

Mons. Marián Gavenda „Jednohubky“

Zmena slávenia sv. omši: Nakoľko od 1. februára spravujem i farnosť Štefanovú, musím upraviť slávenie sv. omši takto:

- druhá nedeľná sv. omša bude o 10:30 hod - teda o 30 minút neskôr, ako sme boli doposiaľ zvyknutí,
- sv. omše v tomto týždni budú o 30 min. neskôr - teda o 17:30 hod. Prosím o pochopenie tejto situácie.

Slávnosť Obetovania Pána: V utorok 2.2. slávime slávnosť Obetovania Pána. Sv. omša bude o 17:30. Prosím, prineste si hromničné sviece, ktoré v úvode sv. omše na dvore fary požehnám.

Spomienka na sv. Blažej: 3. februára slávime spomienku na sv. Blažej, biskupa a mučeníka. Po sv. omši môžeme prijať svätoblažejské požehnanie.

Prvý piatok v mesiaci: Možnosť sv. spovede bude takto:
pondelok - 16:45 - 17:30
streda 16:45 - 17:30
štvrtok 15:30 - 17:30

V piatok môžeme spovedať až po sv. omši - nakoľko pred sv. omšou vo Vištuku bude sv. omša v Štefanovej

Sviatok Obetovania Pána je v Cirkvi Dňom zasväteného života. V utorok 2. februára 2016 sa pri svätej omši o 17.00 hod. v Katedrále sv. Martina v Bratislave stretnú naši otcovia biskupi Mons. Stanislav Zvolenský a Mons. Jozef Haľko so zasvätenými mužmi a ženami, ktorí žijú na území Bratislavskej arcidiecézy. Srdečne Vás pozývame na túto slávnosť, ktorou sa zároveň zakončí Rok zasväteného života.

V júli tohto roka sa v poľskom Krakove budú konať Svetové dni mládeže. Z organizačných dôvodov odporúčame mladým prihlásiť sa čím skôr a najlepšie na celý program vrátane tzv. dní v diecéze, počas ktorých naši mladí budú môcť prežiť krásny čas v diecéze Gliwice. Bližšie informácie a registračný formulár sú na stránke www.mladezba.sk.

Ešte krôčik

A keď už ich moc a pôsobivosť budila v nich úžas, mali poznať, o koľko mocnejší je ich Tvorca. Lebo z veľkosti a krásy stvorenia sa úsudkom poznáva ich Stvoriteľ (Múd 13, 4-5).

Je logické, že medzi mladými ochranármi prírody je relatívne vysoké percento veriacich. Väčšmi ma prekvapí, keď v tejto brandži stretnem ateistu. Hlúpy ani slepý nie je. Je lenivý premýšľať?

Pane,

neviem, v akom prostredí títo ľudia vyrástli a kto ich ovplyvnil. Nevieť a nesúdim, len sa chcem za nich u teba prihovoriť. Zahľadeli sa do krásy stvorenia, dokážu nad ňou žasnúť. Tým sú mi sympatickí. Inštinktívne vykročili do života dobrým smerom, ale potom zostali trčať na mieste. Z prírody si urobili modlu a klaňajú sa jej, tak ako kedysi Izraeliti zlatému teľaťu. Realizujú sa v rôznych ekologických aktivitách, v ktorých vidia cieľ a zmysel života, a to im stačí. Prosím, pomôž im urobiť ďalší krok. Nech uznajú a poznajú Stvoriteľa. Nech sa naučia žiť v dôvernom vzťahu s ním, nielen s tvorstvom. Kiež včas pochopia súvislosti a svoje životy zacielia prostredníctvom teba na Otca.

Marie Svatošová „Tykadlom viery“

Sväté omše v 4.týždni Cezročného obdobia - (C)

1.II. pondelok

17:30 Za ě Jozefa N.

2.II. utorok

17:30 za zasvätených

3.II. streda

17:30 Na úmysel otca arcibiskupa

4.II. štvrtok

17:30 Za ě Teréziu Z.

5.II. piatok

17:30 Za ě Rudolfa Kosnáča a rodičov

6.II. sobota

08:00 Na úmysel

Upratovanie kostola č.d. 176- 202

7.II. 5.nedeľa v Cezročnom období - C

08:00 Za ě z rodiny Šikulovej

Lektori: Jurčovičová M., Radakovičová J.

10:30 Za farníkov

Lektori: Kosnáčová T., Šustová D.

14:00 Posvätný ruženec. litánie

a výmena ružencových tajomstiev

Liturgický kalendár

1.II. pondelok	Sv. Tryfón, mučeník
2.II. utorok	Obetovanie Pána - Sviatok.
3.II. streda	Sv. Blažej, biskup a mučeník - I'Sp.
4.II. štvrtok	Sv. Veronika
5.II. piatok	Sv. Agáta, panna a mučenica - Sp. Prvý piatok
6.II. sobota	Sv. Pavol Miki a spoločníci, mučeníci - Sp.

Skutky telesného milosrdenstva

4. Ujímať sa pocestných

Ježiš bol pocestným, dokonca aj vyhnancom. „On (Jozef) vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti...“ (Mt 2, 14 - 15). Ježiš zažil i odmietnutie pohostinnosti. Prišiel do istej samaritánskej dediny. „Ale neprijali ho, lebo mal namierené do Jeruzalema“ (Lk 9, 53).

Ježiš, potulný kazateľ, však spoznal aj radosť z láskavého prijatia - v Betánii, v dome svojich priateľov Lazára, Marty a Márie.

Ludová múdrosť

„Pozvať niekoho k stolu znamená vziať na seba starosť o jeho šťastie, kým bude pod našou strechou,“ povedal Anthelme Brillant Savarin. Jedna španielska zdvorilostná fráza znie: „Mi casa, su casa.“ („Môj dom je váš dom.“) A sloganom tých, ktorí ovárajú dvere, je: „Blaho a úcta tomu, kto vstupuje do môjho domu!“ Alebo: „Host' do domu, Boh do domu“ (pozn. redakcie).

Podnety na zamyslenie

Kto je ten „pocestný“ zo štvrtého skutku milosrdenstva? Iste neznámy cestovateľ, ktorý môže potrebovať nocľah na jednu noc, no o nič menej ním nie je ani cudzinec, imigrant, ktorý hľadá prácu a lepšie životné podmienky. Je ním aj bezdomovec, podobne i človek modernej doby, ktorý sa nazýva vysťahovalec.

Ježiš nabáda kresťana, aby nehľadel na tohto pocestného ako na cudzieho, ale ako na jedného z rodiny. Je to jeden z tých „najmenších“, s ktorými sa Ježiš stotožňuje.

Ujať sa niekoho znamená jednoducho pomôcť núdznemu alebo vyjsť mu v ústrety, prijať ho vo svojom dome. Dá sa totiž urobiť gesto, pomôcť niekomu, vykonať dobročinný skutok, ale pritom sa necítiť zaangažovane a druhému sa skutočne neotvoriť.

Izrael dostal lekciu priamo od svojho Boha. Bol to národ kočovníkov, otrokov a Jahve sa o nich staral ako o svoje deti. Slúbil im vlasť (zasľúbenú zem) a daroval im ju. Pomohol svojim priateľom kočovníkom vyrásť a usadiť sa. Preto mal právo dať im príkaz: „Boh veľký, mocný a hrozný, ktorý neberie ohľad na osoby a Dary neprijíma. ... miluje cudzinca; dáva mu jedlo a odev. ... Aj vy majte radi cudzinca...“ (Dt 10, 17 - 19).

Ježiš túto lekciu zdôraznil aj svojim učeníkom: majú prijímať pocestných v jeho mene, to znamená s úctou, nehou, miernosťou, tak, ako by prijímali samého Pána. A v Cirkvi počas storočí bolo v tomto smere mnoho iniciatív. V čase, keď cestovanie predstavovalo veľa rizík, vznikali xenodochiá či hostince pre cudzincov, hospice, útulky, kláštory v horských priesmykoch. Dokonca boli zaangažované aj zvieratá. Kto by nepoznal sympatických psov bernardínov, špecialistov na pomoc strateným v snehu?

Dnes

Aj Taliani (aj Slováci, pozn. redakcie) by si mali pripomenúť, že mnohé desaťročia boli vysťahovaní,

roztrúsení po Európe, Amerike či Austrálii. Teraz je čas, aby s láskou prijímali moderných emigrantov vo svojich domoch, tých, ktorí prišli z juhu na sever (z vidieka do miest za prácou, pozn. redakcie) alebo ktorí pochádzajú z krajín tretieho sveta.

V staroveku sa cudzincom odopierali mnohé občianske práva. Často nesmeli vlastníť pozemky, boli nútení pracovať pre druhých, robiť tie najponižujúcejšie a najhoršie platené práce. Bolo to tak vtedy, je to tak aj dnes.

Naša násilnícka spoločnosť vytvára nových „pocestných“: prenasledovaných pre politickú príslušnosť, rasu, náboženstvo, obeť intolerancie, nenávisť, vojen. Sociálna necitlivosť spôsobuje aj u nás ten paradox, že máme desaťtisíce prázdnych bytov, ale zároveň státisíce bezdomovcov. Vznikajú tak prípady strastiplného spolužitia.

Šialený spôsob, akým sa často praktizuje turizmus, privádza mladých do bojových podmienok so spacím vakom, často však aj bez neho.

Existuje široké pole občianskej a sociálnej angažovanosti, kde môžeme stretnúť „maličkých“ a pracovať v kresťanskom štýle.

Enzo Bianco „Čokoľvek ste neurobili“

Falošná sebestačnosť

Nielenže si jednoducho vystačíme bez Boha, dokonca sa pred ním aj schovávame, rovnako ako náš praotec Adam za stromami v záhrade. Každý máme svoje obľúbené krovie, kde sa pred ním i pred sebou schovávame. Zachej mal svoj strom, Eliáš si ľahol pod borievku alebo pod nejaký ker. Jonáš sadol na loď do Taršiša, aby sa vzdialil čo najďalej. Farizeji sa schovávali za svoju domnelú dokonalosť, zákonníci za plnenie zákona. Každý z nás rád niečo robí po svojom, na vlastnom piesočku. Možno si hovoriť: Nebudem Pána Boha obťažovať, má dosť starostí s misiami, s pápežom a celou vatikánskou kúriou, prečo by som ho ešte zaťažoval svojimi záležitosťami...

Boh sa s nami však nechce deliť len o zásadné životné rozhodnutia, ani sa s nami bavíť len o našich hriechoch alebo o našom zbožnom správaní. Chce s nami byť vo všetkom, čo utvára náš každodenný život.

Naša falošná sebestačnosť je problémom aj preto, že v nás hasí smäd po Bohu, po Duchu Svätom. Preto niekedy musíme zakúsiť i neúspech, nezdar, preto musíme niekedy naraziť na strop svojich možností. Len tak pochopíme, že prítomnosť Boha potrebujeme vo svojom živote viac než kyslík, ktorý dýchame.

Vojtěch Kodet O.Carm „Hľadám tvoju tvár“

„Pečná myšlienka: Keď si sa narodil, všetci sa usmievali, ty si plakal. Ži tak, aby pri tvojom odchode ľudia plakali a ty si sa usmieval.“

„Všetky autá išli pomaly, kým ich šoféri nezistili, že obávaný policajt je z kartónu. Kým budeme dobrí len zo strachu, nikdy dobrí nebudeme.“

„Od momentu nášho křstu sme on-line so Stvoriteľom. Dvetisíc rokov platí prístupový kód, čo znel nad Jordánom: ty si môj milovaný syn, dcéra.“

Mons. Jozef Haľko, biskup

6. prikázanie Nescudzoložíš

Dôstojnosť človeka

Ako obrániť svet a v ňom dôstojnosť človeka? Ako obnoviť Slovensko? Istotne obnovou hospodárstva, výroby, obchodu a zamestnanosti. Ale to všetko sa musí organizovať čistými rukami, a to znamená čistým svedomím. Koľko kritiky čítame okolo týchto vecí. Máme pocit, že sme v bludisku. A pritom by stačilo, aby sme mali pred očami krátky program Desatora. V ňom je vyjadrená dôstojnosť človeka i úcta k nemu. V Desatore je vyjadrená spravodlivosť voči jednotlivcovi i spoločnostiam. - Ale všetko je tu opreté o Boha. - Jeho treba uznávať, jeho ctíť. A všetko treba opierať o jeho Syna, Ježiša Krista - nič pevnejšie a trvalejšie nemáme.

Svätý Otec Ján Pavol II. povedal v Syrakúzach na Sicílii 5. novembra 1994: „Milovaní bratia a sestry! Syrakúzy mi pripomínajú známu výzvu Archimeda, veľkého vedca tohto starobylého mesta: Dajte mi pevný bod, a zdvihnem Zem!“ - Sv. Terézia z Lisieux napísala: Archimedova výzva sa nenaplnila, lebo sa neobracala k Bohu. Svätí pohli zemou... Opretí o Boha, zapálení modlitbou pozdvihovali svet láskou. Boh je našim trvalým bodom a modlitba, ktorá prerastá do tvorivej lásky, dvíha svet.

Telo človeka je podľa Písma majstrovským dielom Božích rúk. No človek sa stal a je človekom až vdychnutím ľudskej duše. Telo bez duše nie je človekom. Telo bez duše je mŕtve a mŕtvol. Ale aj kultúra tela bez duše je kult mŕtvol. Duša oživuje telo a robí ho človekom, bytosťou s ľudským prejavom a poslaním. Ľudské oko, ak je naozaj ľudské, svedčí o duši - v očiach človeka vidíme do jeho duše. Telo sa zas cez dušu otvára v kresťanskom živote svet ducha a svätosti. Boží Syn sa stal človekom a prijal ľudské telo, aby v ňom uskutočnil uprostred nás najväčšie dielo ducha - otvorenie večnosti v láske kríža. Vo svojom oslávenom tele je pre nás cez viditeľné znaky sviatosti cestou milosti. Mostom k nej je i naše telo pri krste i v Eucharistii. Žijeme v tele ako v chráme Božom. Ako Boží synovia a dcéry kráčame v ústrety večnosti v očakávaní života v oslávenom tele.

Z kresťanskej dôstojnosti a úcty voči telu vyplýva úcta k jeho potrebám a naša starostlivosť o ne. Zatiaľ čo ľudia bez pravej úcty k telu prekračujú neraz všetky hranice posvätna a diskretnosti nielen v rečiach, ale i v odievaní, v literatúrach, v umení a na obrazovkách, kresťanský postoj úcty nás vedie k dôstojnému vzťahu k sebe i k iným vo všetkom, v reči i v odievaní i vo všetkých ľudských prejavoch, aby sme si ctíli seba i iných v prvom rade ako živé osoby. Vieme obdivovať krásu tela, vieme sa oň starať, vieme sa vkusne obliekať, ale chceme všetko uchovať na tej výške, akú mala a má v úmysle Božia stvoriteľská ruka. A máme pritom na mysli slová: „Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele!“ (1 Kor 6, 20).

V jedinečnom výraze somatického a telesného sa vyjadruje u človeka čosi nepomerne viac, než je čosi čisto živočíšne. Vyjadruje sa to, čo robí človeka človekom a čo ho odlišuje od všetkých ostatných živých bytostí. A to je duševný život človeka. Pre tento duševný život ponúka telo človeka priestor pre jeho rozvoj, otvorenosť a tvorivosť, a duch človeka telu túto otvorenosť a tvorivosť požičiava. Duchovný život človeka znamená, že človek je obdarovaný vedomím a rozumom. Vedomie a rozum sú však človekovi dané s tým, že duchovný život človeka je spojený so svetom zmyslov a je ním poznačený. Tu sa stretáme s ľudskou celistvosťou. Zmyslová bytosť a jej duševný život sa navzájom tak prenikajú, že obidve sa objavujú len ako čiastkovi činitelia jednej ľudskej bytosti a nedajú sa nikdy od seba presne ani odlišiť, ani oddeliť. Z tejto tajomnej skutočnosti sa vyvinuli jednostranné pohľady na človeka, čo

trvá dodnes. Jedni hľadeli na človeka ako na bytosť ducha, druhí bezmála ako na zvieru, i keď azda vyvinutejšie. Pravdivý pohľad na človeka je však vyvážený - rešpektuje tak telesný, ako i duševný život človeka. Rovnako rešpektuje ich svojráz ako ich vzájomné prenikanie v jedinej bytosti človeka. Telo človeka je telo, no je predsa ľudské mocou preduševnenia duchom človeka. Duch človeka je duch a predsa je to celkom ľudský duch, pretože je duch v tele.

Týmto sme vyjadrili základné napätie, ktorým sa vyznačuje človek a ktoré stavia človeka pred úlohu. Tá vyrastá z toho, že v človekovi telesný a duševný život majú z jednej strany zostávať tým, čím sú, z druhej strany majú zároveň tvoriť jeden celok - človeka. Svoju úlohu človek neplní a nesplní, keby obidva činitele, telo i duch, stratili svoj svojráz, alebo keby stratili svoju jednotu. Úlohou je zachovávať rovnováhu - rozvíjať život ducha a nezanedbávať telo. Dávať telu, čo mu patrí, a neukracovať a neudúšať život ducha. Toto sa nedá dosiahnuť nijakým jednorazovým činom. To je životný proces udržiavania rovnováhy. To je dynamika ľudského života. Udržiavanie rovnováhy telo - duch je pestrým, zaujímavým, zodpovedným, ale i krásnym dobrodružstvom ľudského života. A len ľudského života na tejto zemi. Aké rozličné momenty to zahrnuje! A do akých dialôv to vytvára výhľady života človeka!

V kresťanstve je celý človek zameraný a určený pre večný život - veríme v „tela z mŕtvych vzkriesenie“.

Otvorenosť pre Nekonečno sa u človeka prejavuje nielen v poznávaní, ale aj v opravdivej ľudskej láske, ktorá nechce nikdy skončiť, chce bez prestania trvať a ustavične sa rozvíjať a prejavovať sa tvorivým a obetavým životom. Je súčasťou človeka.

Pochopiť človeka, život človeka, znamená pochopiť ho ako celok, ako telo a ducha, ako ducha v tele. Koľko bludov však bolo a jestvuje v pohľade na tento celok! Dnes z tohto celku človeka zostáva pre mnohých len telo, a to telo takmer úplne bez ducha! - Boli aj iné názory, od čias Platóna a Plotína. Telo bolo príťažou, hlásilo sa hladom, spánkom a prekážalo jemnému mysliteľovi v jeho práci s ideami. Aj do kresťanstva sa usilovali preniesť tieto pohanské prvky - telo sa malo pokladať za úhlavného nepriateľa duše. Niektorým bludárom vyhovovalo vysmievať sa z ľudského tela, smiať na jeho výzore, pohoršovať sa jeho skladbou a vyratúvať katalóg jeho slabostí a potrieb.

Cirkev zostávala pevná a stavala sa jasne k telu, ktoré je posvätným prvkom človeka. Človek ako celok je dielom Božím! Všetky naše podujatia sú podujatiami celého človeka, ešte aj myslenie a duchovná láska. Cirkev sama sa neskladá z čistých duší, ako sa nazdávali niektorí heretici. Skladá sa z ľudí, ako som ja - z bielych, čiernych i žltých, z mäsa a kostí, z ktorých väčšina nie sú vysokými mysliteľmi, ale vedia byť dobrými otcami a matkami, roľníkmi a remeselníkmi. Cirkev ich má rada a venuje sa im. A ide im všetkým v ústrety. Vyčítali jej, že je príliš materiálna a akoby telesná vo svojom pôsobení, že naplnia kostoly sochami a obrazmi pre oči a dokonca hudbou pre ucho! Ale Cirkev sa skladá z ľudí a ľudí vedie k Bohu, preto sa im približuje ľudsky. Aj svätci a mučeníci slúžili Bohu vo svojom tele.

Pravda, aj to, čo je posvätné, možno zneužiť a aj posvätné možno sprofanovať. Ale preto ešte samým posvätným nemožno pohrdnúť. Lekári a ošetrovatelky, ktorí sa skláňajú nad biedami tela, skláňajú sa nad človekom, ktorý je Boží a ktorého Otcom je Boh, preto ich služba je akoby bohoslužbou a je hodná všetkej úcty. Tak ako práca tých, ktorí sa zaoberajú ideami a vedami.

Trvanie Cirkvi v dejinách sa uskutočňuje sledom generácií ľudí, ktorí sú duch a telo alebo duch v tele. Biskup, nástupca apoštolov, sa dotýka svätým olejom čela mladých veriacich a cez tento dotyk tela Duch Svätý zaplavuje svojou silou a láskou celého človeka. Posvätnosť tela prejavujeme i úctou k relikviám mučeníkov a svätcov. Niečo z tejto úcty by sme mohli prejavovať aj živým, keď sa vzájomne stretáme. Tí sú živým chrámom Božím!

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku